

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudkyň JUDr. Brigity Chrastilové a JUDr. Milady Tomkové v právní věci **žalobce: Ing. V. M.**, zastoupen Mgr. et Mgr. Václavem Sládkem, advokátem, se sídlem Janáčkovo nábřeží 39/51, Praha 5, proti **žalovanému: Magistrát hlavního města Prahy**, se sídlem Mariánské náměstí 2, Praha 1, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 8. 3. 2006, č. j. 4 Cad 97/2005 - 35,

takto:

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Rozhodnutím Magistrátu hlavního města Prahy č. j. SOC 142327/2005 ze dne 29. 8. 2005 bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Úřadu městské části Praha 6 ze dne 8. 6. 2005 a napadené rozhodnutí bylo potvrzeno. Žalobci nebyla přiznána opakující se dávka sociální péče, když správní orgány obou stupňů vyšly z toho, že majetkové poměry žalobce mohou mu zaručit dostatečné zajištění výživy a ostatních základních potřeb a nezbytných nákladů na domácnost a toto zajištění vlastním přičiněním lze spravedlivě žádat. Bylo vycházeno z toho, že žalobce v čestném prohlášení o svých majetkových poměrech uvedl, že vlastní byt v rodinném domě, garáž, nemovitost sloužící k rekreaci s pozemkem o výměře 980 m², zahradu, 1 automobil značky Trabant rok výroby 1967 a finanční prostředky - hotovost několik tisíc a účet u peněžního ústavu se zůstatkem 16 676,83 Kč k 31. 3. 2005.

Proti tomuto rozsudku podal žalobce žalobu, kterou Městský soud v Praze zamítl rozsudkem ze dne 8. 3. 2006, č. j. 4 Cad 97/2005 - 35. V odůvodnění svého rozsudku městský soud po citaci § 90 zákona č. 100/1988 Sb., § 1 odst. 1 zákona č. 482/1991 Sb., o sociální potřebnosti, a § 3 odst. 2 uvedeného zákona vyšel z toho, že žalovaná hodnotila postavení žalobce ve smyslu § 3 odst. 2 zákona č. 482/1991 Sb. s ohledem na to, že žalobce, přestože nedosahuje příjmu ani ve výši životního minima (žalobce byl poživitelem starobního důchodu ve výši 2881 Ks měsíčně), je osobou, která vlastní majetek, který mu může zaručit dostatečné zajištění jeho výživy a ostatních základních osobních potřeb a nezbytných nákladů na domácnost. Žalobce vlastní mimo byt, ve kterém bydlí, garáž, pozemek s chatou a osobní automobil. Pokud žalobce poukázal na to, že nemovitosti i automobil jsou staré, zanedbané a že by byl problém je prodat, městský soud vyšel z toho, že nelze nepřihlédnout k tomu, že tento majetek má jistou hodnotu a lze s ním určitým způsobem nakládat tak, aby žalobce získal jeho využitím prostředky pro obživu. Bylo poukázáno na to, že je možné věci pronajímat nebo prodat nebo využívat jiným způsobem tak, aby přinesly jejich vlastníkovu užitek. V neposlední řadě žalobce prokázal i vlastnictví peněz v hotovosti, které mu v době, kdy podal žádost o poskytnutí opakující se dávky sociální péče, mohly zajistit jeho potřeby. Pokud žalobce později v průběhu soudního řízení namítal, že tyto prostředky spotřeboval dříve, než bylo rozhodnuto žalovaným, městský soud ze správního spisu nezjistil, že by žalobce na tuto skutečnost v odvolání proti prvoinstančnímu rozhodnutí poukázal. V případě namítaných pasiv, což jsou žalobcovy dluhy, které jsou exekučně vymáhány, nebylo možno k nim přihlédnout již s ohledem na to, že nelze po žalobci žádat, aby celou dlužnou částku splatil najednou. Prováděnou exekucí je postupně tato dlužná částka splácena a přitom je respektováno i právo na životní minimum.

Proti rozsudku městského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), tedy pro nezákonnost napadeného rozhodnutí spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení, v § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. (pro vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž příslušný správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu v příslušných spisech a je s nimi v rozporu, stejně jako z důvodu porušení ustanovení o řízení, které ovlivnilo zákonnost napadeného rozhodnutí), § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. (pro nedostatek důvodů napadeného rozhodnutí). Stěžovatel nesouhlasí s nesprávným právním závěrem městského soudu ohledně toho, že přestože nedosahuje příjmu ani ve výši životního minima, je osobou, která vlastní majetek, který mu může zaručit dostatečné zajištění jeho výživy a ostatních základních osobních potřeb a nákladů na domácnost, který byl učiněn na základě nesprávných skutkových zjištění. Stěžovatel namítá, že rozhodující orgány se vůbec nezabývaly skutečnou hodnotou jednotlivých věcí uvedených v jeho prohlášení o majetkových poměrech. Nebyla vůbec vzata v úvahu ta skutečnost, že jde o věci staré, které jsou ve velmi špatném stavu, což má nepochybně vliv na prodejní hodnotu těchto věcí, resp. na jejich prodejnost samu. V úvahu nebyla vzata ani ta skutečnost, že případné zpeněžení věcí uvedených v prohlášení o majetku, pokud lze ovšem vzhledem ke stavu věci o tom vůbec uvažovat, by mohlo trvat dlouhou dobu. Nebylo vzato v úvahu, že stěžovatel doložil jako jeden z podkladů pro posouzení dané otázky rozhodnutí Vrchního soudu v Praze č. j. 5 Cmo 51/2005 - 170 ze dne 29. 3. 2005, ve kterém uvedený soud rozhodoval o stejné otázce, to znamená, posuzoval majetkové poměry stěžovatele, přičemž dospěl k opačnému stanovisku než žalovaný a osvobodil stěžovatele právě s ohledem na jeho majetkové poměry od povinnosti k úhradě soudního poplatku. Správní orgány při rozhodování o žádosti stěžovatele nevycházely ze spolehlivě zjištěného stavu věci, jak jim ukládá § 32 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení. Hlavním argumentem rozhodujícího orgánu pro nepřiznání dávky sociální péče přitom bylo,

že stěžovatel má na bankovním účtu několik tisíc korun. Uvedený stav ovšem v době rozhodnutí neexistoval, když uvedené finanční prostředky byly vyčerpány. Je tedy zcela evidentní, že prvoinstanční správní orgán nezkoumal reálné majetkové poměry stěžovatele ke dni, kdy vydal své rozhodnutí. Toto pochybení nevzal v úvahu ani správní orgán rozhodující o odvolání, když uvedené nesprávné rozhodnutí o nepřiznání dávky sociální péče potvrdil. Odvolací správní orgán měl povinnost zjistit přesně a úplně skutečný stav věci, přičemž tuto svoji povinnost nesplnil. Podle stěžovatele je rovněž tak nesprávné posouzení vztahující se k exekuci nařízené na jeho majetek. Přestože stěžovatel předložil doklady o dlužích a exekuci, takže bylo nutno ve smyslu § 44 odst. 7 exekučního řádu vycházet z toho, že po nařízení exekuce nesmí nakládat se svým majetkem, správní orgány a soud se s touto skutečností nezabývaly a nevypořádaly. Konečně stěžovatel vytýká městskému soudu, že nevyhověl jeho návrhu na provedení důkazů výslechem svědka pana Š., náměstka ministra práce a sociálních věcí, který je schopen osvětlit metodiku, kterou koordinuje činnost žalovaného a rovněž tak je schopna metodika Ministerstva práce a sociálních věcí kompetentním způsobem posoudit význam pasiv žadatelů o přiznání dávky sociální péče. Stěžovatel uzavírá, že pokud by uvedené skutečnosti byly žalovaným vzaty do úvahy, znamenalo by to nepochybně, že by mu musela být opakující se dávka sociální péče poskytnuta, neboť stěžovateli byla v současné době vyměřena dávka starobního důchodu ve výši 3011 Kč měsíčně, která je jeho jediným příjmem.

Žalovaný se ke kasační stížnosti vyjádřil podáním ze dne 22. 5. 2006. Je toho názoru, že správní soudní řízení proběhlo v souladu s platnou právní úpravou a rozhodně netrpí vadami, které by mohly mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé. Obecná tvrzení stěžovatele o nedostatečně zjištěném stavu věci jsou podle žalovaného nikdy nekončící, stále se opakující výtky, se kterými se řádně vypořádal jak soud, tak správní orgán. Pokud se stěžovatel opětovně odvolává na rozhodnutí Vrchního soudu v Praze ze dne 29. 3. 2005, poukazuje žalovaný na to, že k této námitce se již vyjádřil jak městský soud, tak správní orgán. Žalovaný zdůraznil, že již pouhá skutečnost, že v době posuzování sociální potřeby měl stěžovatel na svém účtu u peněžního ústavu částku přes 16 000 Kč a několik tisíc hotovosti, svědčí o tom, že byl v té době z těchto prostředků několik měsíců schopen hradit základní životní potřeby.

K námitkám stěžovatele o splácení půjčky a dluhu rovněž nelze podle žalovaného při posuzování sociální potřeby přihlížet. Bylo by zcela v rozporu se smyslem a účelem celého zákona, kdyby správní orgány při posuzování sociální potřeby občanů přihlížely k nejrůznějším dluhům a půjčkám. Do situace sociálně potřebného by se pak automaticky dostal každý, kdo by špatně vyhodnotil svoji ekonomickou situaci a vypůjčil si více finančních prostředků, než je schopen splácet. S tím zákon o sociální potřebnosti zcela jistě nepočítá. K navrhovanému výslechu svědka pana Š. žalovaný uvedl, že je nutno konstatovat, že metodika Ministerstva práce a sociálních věcí není obecně závazným předpisem, a i kdyby se o ní rozhodnutí správního orgánu více či méně odchylovalo a bylo by vydáno v souladu s platnou právní úpravou, nemohlo být soudem pro toto odchylení zrušeno. Z uvedeného tedy jednoznačně vyplývá, že výslech uvedeného svědka by byl nadbytečný, na rozhodnutí ve věci nemohl mít vliv. Bylo tedy zcela v souladu se zásadou procesní ekonomie a s požadavkem na rychlost soudního řízení, že návrh na provedení tohoto důkazu byl zamítnut. V dalším žalovaný plně odkázal na podrobné písemné vyjádření k žalobě ze dne 9. 1. 2006 a navrhl, aby kasační stížnost byla jako nedůvodná zamítnuta.

Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu přezkoumal v souladu s § 109 odst. 2, 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační

stížnosti. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatel při podání žádosti o přiznání dávky sociální péče pobíral starobní důchod ve výši 2881 Kč, takže je zřejmé, že jeho příjem nedosahoval výše životního minima, protože by bylo možno jej považovat za sociálně potřebného ve smyslu § 1 odst. 1 zákona č. 482/1991 Sb. Správní orgány obou stupňů při posuzování žádosti stěžovatele vyšly z § 3 odst. 2 uvedeného zákona, podle něhož se občan nepovažuje za sociálně potřebného, i když jeho příjem nedosahuje částek životního minima, jestliže jeho celkové sociální a majetkové poměry jsou takové, že mu mohou plně zaručit dostatečné zajištění jeho výživy a ostatních základních potřeb a nezbytných nákladů na domácnost a toto zajištění vlastním přičiněním lze na občanu spravedlivě žádat. Byly přitom vzaty v úvahu skutečnosti vyplývající z čestného prohlášení stěžovatele, že je vlastníkem několika nemovitostí a osobního automobilu, dále že měl na účtu u peněžního ústavu částku 16 676,83 Kč a hotovost ve výši několika tisíc Kč. Podle názoru Nejvyššího správního soudu především skutečnost, že stěžovatel měl v době podání své žádosti na účtu u peněžního ústavu částku přesahující 16 000 Kč a dále disponoval na hotovosti částkou několika tisíc korun, mohla vést správní orgán k nevyhovění žádosti stěžovatele. Stěžovatel přitom podal žádost o opakující se dávku sociální péče dne 13. 4. 2005 a o této jeho žádosti bylo rozhodnuto 8. 6. 2005, takže správní orgán mohl důvodně předpokládat, že v době rozhodování o žádosti stěžovatele stěžovatel disponoval s převážnou výší peněz u peněžního ústavu a v hotovosti. Uvedené peněžní prostředky mu přitom mohly plně zaručit dostatečné zajištění jeho výživy a ostatních základních osobních potřeb a nezbytných nákladů na domácnost po dobu nejméně několika měsíců. Již z uvedeného důvodu proto nebylo možno shledat žádost stěžovatele za důvodnou. Vedle bytu, v němž stěžovatel bydlí, vlastní stěžovatel i další nemovitosti, jejichž případným pronájmem nebo prodejem by mohl hradit v podstatné míře po určitou dobu rovněž své osobní potřeby. Pokud stěžovatel namítal, že byla nařízena exekuce na jeho majetek k úhradě jeho dluhů, z obsahu správního spisu se prodává, že předložil potvrzení ze dne 25. 1. 2004, z něhož vyplývá, že mu J. Š. zapůjčil 500 000 Kč jako bezúročnou půjčku na zaplacení soudního palmaré ve věci sp. zn. 47 Cm 162/99, nákladů exekuce a nákladů na právní zastoupení. Z toho lze dovodit, že stěžovatel uhradil částku pro níž byla exekuce vedená, takže jeho námitka, že nemůže se svým nemovitým majetkem disponovat, je nedůvodná. V případě dluhu stěžovatele se Nejvyšší správní soud ztotožňuje s vyjádřením žalovaného, že by bylo zcela v rozporu se smyslem a účelem zákona, kdyby správní orgány při posuzování sociální potřebnosti občanů přihlížely k nejrůznějším dluhům a půjčkám. Dovolává-li se stěžovatel rozhodnutí Vrchního soudu v Praze ze dne 29. 3. 2005, kterým byl stěžovatel osvobozen od povinnosti zaplatit soudní poplatek, lze souhlasit s žalovaným, že uvedené rozhodnutí není při posuzování otázky, zda stěžovatel je občanem sociálně potřebným v žádném ohledu zavazující. Za pochybení městského soudu pak nelze považovat to, že neprovedl navrhovaný důkaz výsledkem svědka Š., náměstka ministra práce a sociálních věcí, který měl osvětlit metodiku Ministerstva práce a sociálních věcí. Zde lze opět souhlasit s žalovaným, že tato metodika není obecně závazným právním předpisem, takže výsledek navrženého svědka by byl nadbytečný a jeho výpověď by nemohla mít žádný vliv na rozhodnutí ve věci.

Nejvyšší správní soud ze všech uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1, 2 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., neboť stěžovatel neměl v řízení úspěch a úspěšnému žalovanému takové právo odňal § 60 odst. 2 s. ř. s. (jednalo se o řízení ve věcech sociální péče).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. října 2007

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu